

آغاز جشنواره بین‌المللی فیلم فجر در شیراز

گروه فرهنگ: چهل و سومین دوره جشنواره بین‌المللی فیلم فجر از روز گذشته، به‌صورت رسمی در شهر شیراز آغاز شد. افتتاحیه با نسخه مرمت‌شده فیلم «زیر درختان زیتون» اثر ماندگار عباس کیارستمی بود. فیلمی محصول سال ۱۳۷۲ که موفق به کسب هوکوی نقره‌ای جشنواره بین‌المللی شیکاگو شد. جشنواره امسال شامل چهار بخش رقابتی اصلی است: «مسابقه بین‌الملل»، «جلوه‌گاه شرق»، «چشم‌انداز» و «زیتون شکسته». علاوه بر این، بخش غیررقابتی جشنواره نیز در سه دسته «مرور فیلم‌های مرمت‌شده و شاعرانه سینمای ایران»، «مرور سینمای ترکیه» و «جشنواره جشنواره‌ها» برگزار می‌شود. سیدعباس صالحی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، در پیامی به‌مناسبت افتتاح این جشنواره، بر اهمیت تعامل فرهنگی با دیگر کشورها تأکید کرد و سینما را «زبان جهانی» توصیف کرد که مرزها را پشت سر گذاشته و تجربه‌های انسانی را به گفت‌وگو می‌نشانند. صالحی در پیام خود، جشنواره جهانی فیلم فجر را عرصه‌ای دانست که آثار ایرانی و بین‌المللی در آن صداقت، انسان‌دوستی و نوآوری هنری را به نمایش می‌گذارند و فرصتی برای تبادل تجربه‌ها، کشف نگاه‌های تازه و شکل‌گیری همکاری‌های پایدار میان سینماگران جهان فراهم می‌آورد. وزیر فرهنگ همچنین از حضور هنرمندان، منتقدان و اصحاب رسانه بین‌المللی در این رویداد قدردانی کرد. در بخش رقابتی بین‌الملل جشنواره امسال، ۲۱ فیلم ۱۶ کشور به نمایش درمی‌آید. این آثار شامل ژانرها و سبک‌های متنوعی از جمله فیلم‌های تاریخی، اجتماعی و شخصیت‌محور هستند و تنوع گسترده‌ای از روایت‌ها و دغدغه‌های سینمایی را به مخاطبان ارائه می‌دهند. از جمله فیلم‌های شاخص بخش بین‌الملل می‌توان به «اونمی خواید» به کارگردانی رضا جمالی، «سرزمین بی‌پایان» ساخته واسیلیس مازومنوس، «درس آموخته» از بالینت سیملر، «رودخانه یازمی گردد» ساخته ماساکازو کانکو، «وقتی دوباره شکوفه می‌زنیم» به کارگردانی شین کیونگسو، «آفرینش یک انسان» ساخته مراد چری و «کاتانه» به کارگردانی یوانا میشی اشاره کرد. فیلم‌های این بخش شامل: «تل هیزم» ساخته وینود کلپری، «بوی پدرم» به کارگردانی محمد سیام، «به من نگاه کن» اثر والدیمیر گرماتیکوف، «مارس تا ماه» به کارگردانی مارتین پاول ریکا، «کارشناس کشاورزی» ساخته مارتین تورنس، «معامله مرز» از دستان ژاپر ریسکلدی، «ساخت اتحادیه اروپا» ساخته استفان کوماندارف، «زمانی در ابدیت» به کارگردانی مهدی نوروزیان و «اپل» به کارگردانی محمد عسگری هستند. در بخش «جلوه‌گاه شرق»، ۱۲ فیلم از ۱۰ کشور نمایش داده می‌شود. در بخش «چشم‌انداز»، ۱۱ فیلم از ۱۰ کشور حضور دارند و بخش «زیتون شکسته» نیز با شش فیلم از ۱۵ کشور برگزار می‌شود. مرور آثار سینمای ترکیه با تمرکز بر نگاه شاعرانه و انسان‌گرایانه فیلمسازان این کشور از دیگر بخش‌های غیررقابتی جشنواره است. بخش «جشنواره جشنواره‌ها» نیز شامل پنج فیلم از ۱۰ کشور است. از نکات برجسته جشنواره امسال: حضور نوری بیلگه جیلان، کارگردان صاحب‌سبک و برنده نخل طلای کن در ترکیب هیئت‌داوران است. در این دوره، پنج سینماگر ایرانی شامل محمود کلاری و کیستفر کضای، هدی‌زین العابدین، مهدی کرمپو و فرزند مومن مسئولیت داوری در بخش‌های مسابقه بین‌الملل، جلوه‌گاه شرق، چشم‌انداز و زیتون شکسته را عهده‌دار هستند. چهل و سومین جشنواره فیلم فجر، علاوه بر نمایش آثار تازه، هشت فیلم مرمت‌شده از سینمای ایران را نیز ارائه می‌کند. این آثار شامل «زیر درختان زیتون» به کارگردانی عباس کیارستمی، «دلشدگان» ساخته علی حاتمی، «کاغذ بی‌خط» اثر ناصر تقوایی، «درخت گلایی» ساخته داریوش مهرجویی، «اینجا چراغی روشن است» به کارگردانی رضا میرکریمی، «ایران سرای من است» از پرویز کیمیایی، «نار وونی» ساخته سعید ابراهیمی فرو و «جاده‌های سرد» به کارگردانی مسعود جعفری‌جو زانی هستند. این بخش با هدف حفظ و احیای میراث سینمای ایران و ارائه نسخه‌های مرمت‌شده فیلم‌های شاخص برگزار می‌شود. از نکات قابل توجه درباره این دوره از جشنواره، حضور افراد یعقوب‌زاده، عکاس ایرانی برجسته و مطرح کشورمان است. او قرار است بخش عکس و ویدئوی جشنواره را داوری کند. همچنین در زمان حضور یعقوب‌زاده در جشنواره، نمایشگاهی از آثارش شامل ۴۷ عکس از جنگ‌های مختلف جهان از جمله هشت‌سال دفاع مقدس و جنگ غزه به نمایش درمی‌آید. گفتنی است پنج‌پوستر جشنواره جهانی فیلم فجر براساس تصاویری از فیلم «زیر درختان زیتون» و عکس‌های علیرضا انصاری از این فیلم طراحی شده است. همچنین پوستر اصلی جشنواره نیز براساس عکسی از کیارستمی در پشت‌صحنه فیلم «زندگی و دیگر هیچ» است. مهدی دوبای، طراحی این پوسترها را برعهده داشت. فیلم‌های جشنواره در هنرشهر آفتاب شیراز و سالن پردیس سینمایی امین تاریخ نمایش داده می‌شوند. پیش‌فروش بلیت‌ها از ساعت ۱۱ صبح چهارم آذرماه شروع شده و علاقه‌مندان می‌توانند از طریق سامانه‌های آنلاین، بلیت‌ها را به‌صورت نیمه‌پا تهیه کنند. این رویداد سینمایی تا ۱۲ آذرماه ادامه خواهد داشت.

عکس: Getty Images

تفسیری درخصوص کلیت آن در مقدمه‌ای بر ترجمه‌ای از آن، چه‌بسا گراف و لاف‌زنانه به‌نظر رسد.»

▼ پدیدارشناسی و منطق

نظام اندیشه هگل را عموم مفسران به سه بخش منطق، فلسفه طبیعت و نظام روح تقسیم می‌کنند. معمولاً هگل را با «پدیدارشناسی روح» بیشتر به‌یاد می‌آورند. در میان آثار هگل اما فراموش نباید کرد که «منطق» نیز جایگاهی ویژه دارد. البته این دو اثر، در دو دوره متفاوت از زندگی هگل نوشته شدند. «پدیدارشناسی» همانطور که هگل، خود نیز بر آن تأکید داشت، در شب نبرد ینا به پایان رسید. زمانی که نخستین جلد علم منطق را در سال ۱۸۱۲ منتشر کرد، آن‌گونه که تئری پینکارد در کتاب «فلسفه آلمانی» گزارش کرده است: «شغل استادی‌اش را از دست داده بود، پدر فرزندی نامشروع بود، نشریه‌ای را اداره می‌کرد، معلم فلسفه دبیرستانی در نورمبرگ شده بود و با اشراف‌زاده‌ای نورمبرگی ازدواج کرده بود (و وقتی که منطق در سال ۱۸۱۶ به پایان رسید، دختر خود را از دست داده بود و دو پسر داشت).» باز طبق گفته پینکارد: «سال‌های میان پدیدارشناسی و منطق سال‌های ناپلئون بودند: پیروزی پرافتخار او بر امپراتوری مقدس روم و ارتش پروس، حمله مصیبت‌بارش به روسیه، تبعید و بازگشت‌اش، کنگره وین و نبرد واترلو. درحالی‌که «پدیدارشناسی»، زیر نگاه خیره انقلاب پرشکوه فرانسه نوشته شده بود، «منطق» در دورانی نوشته شد که پادشاهان آلمانی در پی احیای قدرت و اقتدار خویش بودند (البته پادشاهی‌های عظیمی که در دوره آلمان ناپلئونی شکل گرفته بودند، اکنون حاضر نبودند حتی یک‌قدم از مرزهایی که درواقع ناپلئون برای آنها تعیین کرده بود، عقب‌نشینی کنند.»

▼ مواجعه با تناقض‌های پساکانتی

از نظر هگل، «منطق» قرار بود سنگ‌بنای ساختار کلی نظام فکری‌اش باشد. درعین‌حال وجه مشترک «پدیدارشناسی» و «منطق» این است که هر دو کتاب به شیوه‌های خاص خودشان در پی نشان‌دادن تناقض‌های اندیشه کانت بودند. نوع مواجعه هگل با این تناقض کانتی در «پدیدارشناسی» بیشتر تاریخی و اجتماعی بود اما در منطق او این معضل را در سطح خود «اندیشه» مورد توجه قرار می‌دهد و می‌پرسد: «باتوجه به این داعیه پساکانتی که اندیشه ما فقطو فقط تابع هنجارهایی است که خودش را مؤلف و مرجع اعتبار آنها بداند (که هگل نیز آن را می‌پذیرفت) آیا می‌توان گفت که نوعی «منطق» یا نوعی ساختار هنجاری ضروری برای اندیشیدن ما به خودمان و جهان مطرح کنیم، چگونه ممکن است «اندیشه»، در «منطق» مطرح کنیم، یعنی درعین‌حال هم قانون‌گذار باشد و هم تابع قانون؟»

▼ ویراست‌های متعدد منطق

همانطور که گفته شد، «علم منطق» اولین‌بار بین سال‌های ۱۸۱۲ تا ۱۸۱۶ منتشر شد و شامل سه جلد (جلد نخست: آموزه هستی، جلد دوم: آموزه ذات و جلد سوم: آموزه مفهوم) است. «علم منطق» برای دانشجویان کارشناسی البته بسیار دشوار است، بنابراین هگل یک نسخه دایره‌المعارفی از منطق نوشت که در سال ۱۸۱۷ منتشر شد و در سال ۱۸۲۷ با اصلاحات اضافی گسترش

وحدت اندیشه و هستی

دراهمیت انتشار ترجمه‌ای از «منطق» هگل

معرفی کتاب

علم منطق (دوره سه جلدی)

نویسنده: گئورگ هگل
مترجم: مسعود حسینی
انتشارات: نی
قیمت: ۲ میلیون و چهل هزار تومان

چنان‌که از خیل آثاری که از ثلث نخست قرن نوزدهم تا همین امروز به نگارش درآمده‌اند پیداست، نه کتابی فلسفی در ردیف سایر کتاب‌ها، بلکه به جرأت می‌توان ادعا کرد «کتاب کتاب‌ها» ست، و ازهمین‌رو، طرح ادعایی

فرزاد نعمتی

خبرنگار گروه فرهنگ

هگل، فیلسوفی است که به غامض‌نویسی شهرت دارد. همین پیچیدگی باعث‌شده که تفسیر اندیشه او دشواری‌های فراوانی داشته باشد و بسیاری ترجیح دهند وارد این مقوله نشوند. این نکته‌ای است که ازقضا مسعود حسینی، مترجم بسیاری از آثار هگل به فارسی نیز در مقدمه ترجمه جدیدش از دوره سه جلدی «علم منطق» بدان اشاره کرده و نوشته است: «مقدمه‌ای بر ترجمه‌ای از «علم منطق» هگل، جای آن نیست که مترجم تفسیر مختار خویش را از این اثر یا از کلیت اندیشه فلسفی هگل طرح کند.» در کنار این نکته، مترجم به مسئله مهم دیگری نیز اشاره می‌کند که البته آن نیز میان موافقان و مخالفان هگل محل مناقشه است، اما تردیدی نیست که نزد دوستداران فلسفه هگل سخنی است کاملاً بدیهی: «علم منطق هگل

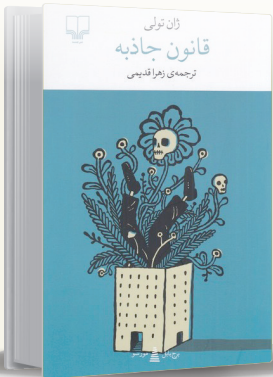
سقوط اخلاق یا قانون؟

درباره «قانون جاذبه» که دوراهی یک زن و افسر پلیس را بین قانون و وجدان درونی به تصویر می‌کشد

معرفی کتاب

قانون جاذبه

نویسنده: ژان تولی
مترجم: زهرا قدیمی
انتشارات: چشمه
قیمت: ۱۹۰ هزار تومان

در داستان نویسی و نوشتن زندگی‌نامه، توجه منتقدان و مخاطبان را جلب کرد و جوایز متعددی را برای او به‌ارمغان آورد. این نویسنده در دوران فعالیت خود آثار متعددی به‌صورت رمان، داستان کوتاه و نمایشنامه نوشته، اما دو کتاب «مغازه خودکشی» و «آدم‌خواران»، بهترین و پرفروش‌ترین آثار او هستند. «مغازه خودکشی» داستان نامیدی مردم شهری آخرالزمانی را توصیف می‌کند که با شرایط آب‌وهوایی و اقلیمی نامساعد برای ادامه حیات دست‌وپنجه نرم می‌کنند. ژان تولی در این رمان با زبان طنز تقابل زندگی، مرگ، خودکشی، عشق و امید را در مغازه‌ای که وسایل و اسباب موردنیاز خودکشی و نحوه

مهسا طاعتی

خبرنگار گروه فرهنگ

ژان تولی که داستان‌هایش در دنیای ادبیات فرانسه به طنز تلخ و درام اجتماعی معروف هستند، در رمان «قانون جاذبه» داستان یک پرونده واقعی را روایت می‌کند تا تضاد بین مفاهیم گناه، عذاب وجدان و حس عدالت فردی با قوانین رسمی و محدودیت‌های زمانی را نشان بدهد. همچنین او در این رمان کوتاه، فشرده و روانشناختانه بر اینکه مسئولیت اخلاقی و رستگاری فردی فراتر از چارچوب قانونی است، تأکید می‌کند و به بررسی سقوط اخلاقی، پیامدهای گناه و کشمکش درونی انسان می‌پردازد.

ژان تولی، کارگردان و نویسنده فرانسوی که در ایران با رمان «مغازه خودکشی» شناخته می‌شود، اولین رمان‌اش به‌نام «رنگین کمان برای رمبو» را در دهه ۹۰ میلادی منتشر کرد. تولی علاوه بر نوشتن رمان، فعالیت‌هایی در حوزه تصویرسازی و سینما هم داشته است. اما سبک منحصر‌به‌فرد، شوخ‌طبع و عمیق تولی

استفاده از آن‌ها را در اختیار مشتریان‌اش می‌گذارد، به تصویر می‌کشد. این کتاب که به ۲۰ زبان دنیا ترجمه شده، جوایز و افتخارات متعددی به‌دست‌آورده است و یک اقتباس سینمایی هم از آن در قالب پویانمایی، در سال ۲۰۲۱ آکران شد. کتاب «آدم‌خواران» هم که اولین‌بار در سال ۲۰۰۹ منتشر شده، داستانی واقعی درباره فاجعه خشونت‌بار تاریخی فرانسه در سال ۱۸۷۰ است که براساس آن، انسان‌ها در یک موقعیت اجتماعی کم‌کم به موجوداتی غیرمنطقی و آدم‌خوار تبدیل می‌شوند. این اثر تولی به‌شدت تاریک، تلخ و خشونت‌بار است، اما به‌این‌دلیل که روایتی مستند و تاریخی از یک فاجعه انسانی، ثبت کرده، تقدیر و تحسین منتقدان را برانگیخته است. ژان تولی علاوه بر این دو کتاب، آثاری دیگری ازجمله خر زهره، ویروس، قصیده‌ای برای پدر فراموش‌شده، عزیزم و کادر دارد. او که در اغلب آثارش تاریک‌ترین افکار انسانی و پوچی‌های زندگی مدرن را با زبان کم‌دی و تراژدی ترکیب می‌کند و به تصویر می‌کشد، در رمان «قانون جاذبه» هم تقابل قانون و اخلاق را بین دو شخصیت اصلی نشان می‌دهد. داستان این‌گونه شروع می‌شود که زنی برای اعتراف به قتل همسرش، پیش افسر پلیس می‌رود تا بگوید که ۱۰ سال پیش، شوهر خشن و سادیست خود را از طبقه پادهم خانه‌شان به پایین پرت کرده است. جانیتی که در آن زمان به‌دلیل سابقه خودکشی ناموفق مرده، به خودکشی تعبیر و پیونده بسته شد. اما به‌خاطر حس عذاب‌وجدان یا عدالت‌خواهی زن، ۱۰ سال بعد یک‌روز پیش از فرارسیدن موعد قانونی برای خودکودم‌شدن دائمی پرونده او به جایی می‌رسد که هرچور شده، تسلیم قانون و مجازات شود. گره ماجرا زمانی ایجاد می‌شود که افسر پلیس، شوهر